

SUOMEN AVOIMIEN
TIETOJÄRJESTELMIEN KESKUS

TOIMINTAKERTOMUS 2020

31.5.2021

1. Yleistä

Suomen avoimien tietojärjestelmien keskus - COSS ry on voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tehtävänä on edistää avoimen lähdekoodin, avoimen datan, avoimien rajapintojen ja avoimien standardien käyttöä. Keskiössä on erityisesti jäsenten liiketoiminnan tukeminen, ekosysteemien rakentaminen ja vaikuttaminen.

1.1. Yhdistyksen toiminnan fokusointi ja strategiatyö

Vuoden 2020 loppupuolella COSS tuotti jäsenilleen kyselyn koskien yhdistyksen toiminnan muutosta geneerisestä avoimuudesta fokusoituun toimintamalliin, avoimeen lähdekoodiin. Samalla tultaisiin myös kirkastamaan yhdistyksen toiminnallista ja viestinnällistä fokusta sekä COSSin roolia ja positioitumista muihin avoimuuden toimijoihin. COSS mielletään jo ensisijaisesti avoimen koodin puolestapuhujana. Jäsenkyselystä saatujen tulosten pohjalta COSS kävi syksyn 2020 aikana hallituksen ja ohjausryhmän kesken laajan strategia- ja brändikeskustelun COSSin suunnasta ja fokuksesta. Keskustelun päätteeksi COSSin hallitus yhdessä ohjausryhmän kanssa päätti 22.12.2020 pitää COSSin toimintakentän ennallaan, mutta keskittyä erityisesti avoimeen lähdekoodiin, avoimiin rajapintoihin ja avoimiin standardeihin. Lisäksi käynnistettiin työ strategian kirkastamiseksi ja sen määrätietoiseksi toimeenpanemiseksi. Uudistettu strategia tullaan julkaisemaan ja ottamaan käyttöön vuoden 2021 alussa.

2. Yhdistyksen kokoukset

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous järjestettiin poikkeuksellisesti koronapandemian vuoksi etäkokouksena 26.5.2020 Google Meetin välityksellä. Kokoukseen osallistui yhteensä 17 jäsenorganisaatioiden edustajaa ja kannatusjäsentä, yhdistyksen toiminnanjohtaja sekä kaksi muuta yhdistyksen henkilöstön edustajaa.

2.1. Hallitus

Vuosikokouksessa todettiin, että COSS ry:n hallituksen jäsenistä Mikko Malmgrenilla, Jarkko Moilasella ja Martin von Willebrandilla tuli 3 vuoden toimintakausi päätökseen. Malmgren ja von Willebrand valittiin uudelle kaudelle. Erovuorossa ollut Jarkko Moilanen ilmoitti jättäytyvänsä pois hallituksesta. Uusiksi hallituksen jäseniksi ehdotettiin ja päätettiin valita Mikko Lampi (Metatavu Oy) sekä Ville Ilkkala (Valaa Technologies oy). Kokouksessa

31.5.2021

päätettiin muutoin pitää hallituksen kokoonpano samana. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Mikko Malmgren sekä varapuheenjohtajaksi Jarkko Moilasen tilalle valittiin Martin von Willebrand.

Hallituksen jäsenet:

Mikko Malmgren, Malmcon (puheenjohtaja)
Martin von Willebrand, Asianajotoimisto HH Partners (varapuheenjohtaja)
Jukka Ehto, Kankaanpään kaupunki
Simo Lääveri, Digioiva
Mikko Lampi, Metatavu
Ville Ilkkala, Valaa Technologies

2.2. Ohjausryhmä

COSSin ohjausryhmä koostuu ohjausryhmäjäsenten edustajista ja hallituksen valitsemista asiantuntijoista. Ohjausryhmän kokoonpano vuonna 2020 oli seuraava:

Martin von Willebrand, Validos ry
Manu Setälä, Business Finland
Mikko Toriseva, Mediamasteri Group
Nuutti Toivola, Seravo Oy
Timo Jyrinki, Free Software Foundation Europe
Timo Perälä, Nokia
Jyrki Koskinen, Avaamo Konsultointi
Eerik Wiren, EBSCO Information Services

2.3. Työryhmätoiminta

COSSin alaisuudessa toimi vuonna 2020 aktiivisesti yksi työryhmä, julkishallinnon tietojärjestelmien avoimuuteen keskittyvä JulkisCOSS. JulkisCOSS muodostui vuonna 2020 seuraavista jäsenorganisaatioiden edustajista:

Jyrki Koskinen, Avaamo Konsultointi (puheenjohtaja)
Simo Lääveri, Digioiva Oy
Mikko Malmgren, Malmcon
Hannu Nieminen, Wunder
Marjukka Niinioja, Osaango
Timo Perälä, Nokia
Pekka Sarkola, Gispo

31.5.2021

Tarmo Toikkanen, Open Knowledge Finland
Martin von Willebrand, Asianajotoimisto HH Partners / Validos

JulkisCOSS-työryhmän pitkäaikainen puheenjohtaja Jyrki Koskinen ilmoitti jättäytyvänsä pois puheenjohtajan pestistä vuoden 2020 loppuun mennessä. Työryhmälle etsitään uutta puheenjohtajaa. Toistaiseksi toiminnanjohtaja Timo Väliharju toimii siihen asti työryhmän puheenjohtajana. (Päivitys: Vuoden 2021 alussa vahvistui, että syksyllä 2021 puheenjohtajana aloittaa Asko Mäkinen Akaan kaupungilta).

2.4. Jäsenet

Vuonna 2020 COSSilla oli 63 yhteisöjäsentä. Tämän lisäksi yksityishenkilöistä muodostuvia kannatusjäseniä oli 68.

2.5. Henkilökunta

Vuoden 2020 aikana COSSissa toimi osa-aikaisen toiminnanjohtajan lisäksi kaksi kokopäiväistä ja yksi osa-aikainen työntekijä.

2.6. Talous

COSSin liikevaihto vuonna 2020 oli 275 415,23 euroa sekä lisäksi saatiin erilaisia avustuksia ja tukia 38 000 euroa. Varainhankinnan tuottoja oli 786,50 euroa. Nämä edellä mainitut summat jakautuivat COSSin perinteisen yhdistystoiminnan lisäksi erilaisille projekteille ja hankkeille, joita olivat Mindtrek, ITK, EduCloud, Roam.fi ja Koodikerho.

Vuonna 2020 henkilöstökuluja oli yhteensä 115 159,58 euroa ja liiketoiminnan muita kuluja 196 646,99 euroa. Kulut jakautuivat tulojen tavoin yhdistystoiminnan lisäksi projekteille ja hankkeille.

Vuoden 2020 tilikauden tulos oli 2 395,20 euroa.

3. Kehitystyö ja hankkeet

Vuoden 2020 aikana COSS oli mukana useissa projekteissa ja hankkeissa. Tämän lisäksi COSS viestitti ajankohtaisista aiheista ja uutisista aktiivisesti omissa kanavissaan.

31.5.2021

3.1. Smart City Mindtrek

COSS ry ja Smart Tampere yhdistävät voimansa ja tuottivat yhteistyössä 28.-30.1.2020 kansainvälisen Smart City Mindtrek 2020 -konferenssin ja Business Expon. Yhteistyön avulla voitiin tarjota vierailijoille laajempi valikoima teemoja ja monipuolisia verkostoja. Tapahtuman tavoitteena oli edesauttaa uusien innovaatioiden syntymistä sekä vahvistaa ja tukea älykaupunkikehitystä. Smart City Mindtrek 2020 oli osa jo toista kertaa järjestettävää Tampere Smart City Week -tapahtumaviikkoa.

Mindtrekin historiassa vuoden 2020 konferenssi oli jo 23. kerta, kun tapahtuma on järjestetty Tampereella. Vuodesta 2015 lähtien COSS ry on ottanut vastuun kansainvälisen konferenssin tuottamisesta yhdessä alan toimijoiden sekä muiden kumppanien kanssa.

Mindtrek-konferenssin yhteydessä julkistettiin myös COSSin vuosittain jakaman Open World Hero -tunnustuksen saaja. Vuonna 2020 OWH-voittajaksi valittiin äänten enemmistöllä Maanmittauslaitos.

3.2. EduCloud Alliance

COSS jatkoi EduCloud Alliancessa avoimuuskoordinaattorina vastaten avoimuudesta sekä hallinnollisesta puolesta. Vuoden 2020 aikana mukana ECAssa oli 7 jäsentä, joista suurimpina mainittakoon ECAn strategiset jäsenet kustannusyhtiöt Edita Publishing, Otava ja Sanoma Pro. Uutena jäsenenä allianssiin liittyi Alfons Education.

Allianssin toiminnassa lähdettiin kartoittamaan tarkemmin kansainvälisen xAPI-standardin tilannetta Suomessa. ECA tuotti aiheesta selvityksen ja sitä esiteltiin 11.3.2020 Vantaalla DigiOne-hankkeen kanssa yhteistyössä järjestetyssä seminaarissa. EduCloud oli mukana myös viime vuosien tapaan tukemassa DXtera Institutin ja UOCin järjestämää Next Generation By Design Symposiumia, joka järjestettiin vuonna 2020 poikkeuksellisesti koronapandemian vuoksi etänä neliosaisena webinaarisarjana.

3.3. Avoin kunta ja Kuntakumppanuus

COSS Avoin kunta -konseptin toiminnan keskiössä olivat muun muassa yhteisöllisyyden rakentaminen, yhteiskunnallinen vaikuttaminen sekä avoin

31.5.2021

sote. Lisäksi Avoimen kunnan liittämistä tiiviimmin COSSin Kuntakumppanuus-konseptiin jatkettiin myös vuonna 2020. Uutena Kuntakumppani-verkostoon liittyi Hämeenlinnan kaupunki.

Lisäksi COSS järjesti 13.11.2020 teemaan liittyen kaikille avoimen Kuntien yhteistyö digikehityksessä -webinaarin.

3.4. Avoinkoodi.fi

Vuonna 2020 toiminnassa keskityttiin palvelun markkinoimiseen ja sivuston listauksen päivittämiseen.

3.5. Koodikerho

Vuosi 2020 oli koronapandemian vuoksi Koodikerholle erittäin haasteellinen vuosi. Jatkonut koronapandemia vaikutti merkittävästi Koodikerhon mahdollisuuksiin järjestää maksutonta kerhotoimintaa lapsille paikallisissa kouluissa. Kuitenkin vuonna 2020 Koodikerhon toiminnassa keskityttiin taustalla konseptin kehittämiseen ja työstettiin kerhojen käyttöön uutta jatko-opetusmateriaalia yhdessä Kodarit Oy:n kanssa. Tavoitteena on saada uusi materiaali julkaisuun vuoden 2021 kevään kerhoihin mikäli tilanne sallii kerhojen uudelleenkäynnistämisen kouluilla.

3.6. Roam.fi

Vuonna 2020 Roam.fi:n toiminnassa keskityttiin verkon laajentamiseen, tukiasemakartan päivittämiseen ja palvelun markkinointiin. Lisäksi tuotettiin Tampereen kaupungille selvitys mahdollisuuksista rakentaa Tampereen keskusta-alueen kattava langaton verkko. Selvityksen eri skenaarioiden kartoittamisen pohjana oli nykyinen roam.fi-yhteisöverkon toiminta ja sen mahdollinen hyödyntäminen.

3.7. COSS.fi ja sosiaalisen median kanavat

COSS.fi-sivustolla oli vuoden 2020 aikana 14 127 istuntoa ja 12 413 käyttäjää. Sivun katselukertoja oli yhteensä 26 666. Verrattuna edelliseen vuoteen 2019 luvut pysyivät melko samoina.

31.5.2021

Facebookissa COSSilla oli vuoden 2020 lopussa yhteensä 572 sivutykkääjää, Twitterissä 1226 seuraajaa ja LinkedIn:ssä 244 seuraajaa. Vuoteen 2019 verrattuna Facebookissa tykkääjämäärä pysyi samana ja pientä nousua seuraajamäärissä oli sekä Twitterissä että LinkedInissä.

Lisäksi viestintää tehtiin Mailpoet-utiskirjejärjestelmän (Wordpressin lisäosa) kautta. Vuoden 2020 lopussa uutiskirjeen tilaajalistailla oli yhteensä 177 jäsentä ja 595 muuta uutiskirjeen tilaajaa. Tilajamäärät pysyivät melko samoina vuoden 2019 lukuihin verrattuna.

3.8. Muut kehitysprojektit ja vaikuttaminen

Avoin etäkokous: Erityisesti Suomen kunnista nousi tarve hahmottaa vaihtoehtoja suljettujen ratkaisujen korvaajiksi muun muassa etäkokoustyökaluissa ja dokumenttien tietoturvalisessä jakamisessa. COSS käynnisti vuonna 2020 Avoin etäkokous -hankkeen, jonka tarkoituksena oli ensimmäisessä vaiheessa tuottaa esiselvitys siitä, miten yksittäisistä avoimeen lähdekoodiin pohjautuvista työkaluista olisi mahdollista muodosta tekninen kokonaisuus ja minkä yhteisöjen välillä. Fuugin säätö myönsi COSSille apurahan (4000€) hankkeen ensimmäisen vaiheen selvitystöiden kattamiseksi.

APELL: COSS on mukana perustajajäsenenä yhdessä Ranskan ja Saksan OS-yhteisöjen kanssa vuoden 2020 alkupuolella Belgiaan perustetussa uudessa avoimen lähdekoodin yhdistysten kattojärjestö APELLissa (Professionnelle Européenne du Logiciel Libre). Allianssin tavoitteena on pyrkiä edistämään eurooppalaisten alan toimijoiden liiketoimintaa. COSSin jäsenet pääsevät APELL-yhteistyön kautta mukaan eurooppalaisiin avoimen lähdekoodin verkostoihin.

ITK-konferenssi:

COSS ry oli vuonna 2019 ensimmäistä kertaa mukana järjestämässä ja kehittämässä ITK-konferenssia. Vuonna 2020 ITK-konferenssi jouduttiin siirtämään koronaviruspandemian vuoksi vuodelle 2021 järjestettäväksi. ITK-konferenssi järjestetään yhteistyössä Suomen eOppimiskeskus ry:n ja ITK-yhteisön kanssa. COSS ry:n päävastuulla on konferenssin ilmoittautumisten, verkkokaupan sekä laskutuksen ja talouden hallinta. Interaktiivinen tekniikka koulutuksessa (ITK) on Suomen suurin opetusteknologian konferenssi, joka kokoaa vuosittain noin 2 000 opetusalan asiantuntijaa Aulangolle.

31.5.2021

Case Hämeenlinna: COSS on jatkanut mukanaoloa Hämeenlinnan kaupungin Älykkäät palvelut -ekosysteemin kehittämisen konsulttina. Projektin tavoitteena on tehdä Hämeenlinnasta "Capital of Open Source". Projektissa mukana ovat Hämeenlinnan kaupunki, HAMK sekä paikallisia yrityksiä. Vuonna 2020 toiminnassa on edistetty avoimia teknologioita (avoin lähdekoodi, avoin data, avoimet rajapinnat) sekä oltu mukana avoimen yrityskehittämisen luomisessa Hämeenlinnaan.

4. Tapahtumat

Kuntien yhteistyö digikehityksessä -webinaari: COSS järjesti kaikille kiinnostuneille avoimen Kuntien yhteistyö digikehityksessä -webinaarin 13.11.2020 Google Meetin välityksellä. Tilaisuuden teemana on kuntien ja kaupunkien välisen yhteistyön merkitys sekä erityisesti yhteishankkeet kuntien digikehityksessä. Puhujina webinaarissa kuultiin edustajia Kuntaliitolta, Espoon kaupungilta sekä Business Finlandilta.

COSS BisnesAamut: Jäsenten liiketoiminnan tukemiseksi kehitetty COSS BisnesAamu -konsepti käynnistettiin vuonna 2019. Vuonna 2020 BisnesAamu järjestettiin maaliskuussa COSSin jäsenyrityksen, Wunder Oy:n tiloissa Helsingissä. Teemana oli avoimen datan mahdollisuudet metsäalan digitalisoinnissa.

Open Bioeconomy Week: Ensimmäinen kiertotalouteen keskittyvä Open Bioeconomy Week järjestettiin 29.-30.9.2020 verkkokonferenssina. Konferenssia järjestämässä olivat HAMKin lisäksi yhteistyössä SYKLI, Helsingin yliopisto, Luonnonvarakeskus Luke, VTT, Aalto-yliopisto, Suomen ympäristökeskus SYKE ja Hämeen liitto. COSS vastasi omalta osaltaan konferenssin käytännön järjestelyistä ja markkinoinnista.

5. Yhteistyö

Vuoden 2020 aikana COSS jatkoi yhteistyötä aiempien tahojen kanssa kuin myös monien muiden uusien yhteistyökumppaneiden kanssa. Viestinnällistä yhteistyötä tehtiin muun muassa Euroopan komission, Fuugin säätiön, OKF:n, FSFE:n, Kuntaliiton, TIEKEN, ite wikin, Suomen eOppimiskeskuksen sekä DigiKilta-hankkeen kanssa.